

Paspoort- en mvv-vereiste Irak

Tussentijds Bericht
Vreemdelingencirculaire TBV 2003/47

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de Bevelhebber van de Koninklijke Marechaussee

i.a.a.:

– de Voorzitter van het College van procureurs-generaal

Onderdeel: Stafdirectie

Uitvoeringsbeleid

Datum: 20 oktober 2003

Kenmerk: HKUIT03-4988 (AUB)

Code: TBV 2003/47

Juridische achtergrond: Artikel 17 Vw 2000, artikel 3.71 Vb 2000 en B1/1.2 en 2.2.2 Vc 2000

Geldigheidsduur: 20 september 2003 tot en met 19 maart 2004

Onderwerp: Paspoort- en mvv-vereiste Irak

Achtergrond

1. Inleiding

TBV 2003/12 regelt de tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier in Nederland hebben ingediend. Deze tijdelijke vrijstelling houdt verband met de toenmalige situatie in Irak. Daarnaast is met TBV 2003/12 meer duidelijkheid gegeven over het paspoortvereiste voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit.

Gelet op de nog steeds onduidelijke situatie in Irak en het feit dat TBV 2003/12 slechts tot en met 19 september 2003 geldig is, wordt met dit TBV de regeling van TBV 2003/12 voortgezet.

Daarnaast bestaat er in de praktijk onduidelijkheid over de legalisatie en/of verificatie van documenten en het aantonen van de burgerlijke staat. Dit TBV beoogt tevens deze onduidelijkheid weg te nemen.

Mvv-vereiste

2. Mvv-vereiste

Een vreemdeling die zich naar Nederland wil begeven voor een verblijf van langer dan drie maanden moet in beginsel in het bezit zijn van een geldig document voor grensoverschrijding voorzien van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf (mvv), welke hij in persoon heeft aangevraagd bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het land van zijn herkomst of het land van zijn bestendig verblijf en welke hem aldaar in persoon is verstrekt door die vertegenwoordiging.

Een land van bestendig verblijf is een land waar de vreemdeling gerechtigd is om langer dan drie maanden te verblijven op grond van enige verblijfstitel. Indien in het land van herkomst of bestendig verblijf geen Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging aanwezig is, dient de mvv in persoon te worden aangevraagd bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het dichtstbijzijnde land waar wel een vertegenwoordiging is gevestigd. Aldaar zal vervolgens de mvv in persoon aan de vreemdeling worden verstrekt.

De aanvraag om afgifte van een mvv wordt getoetst aan de voorwaarden die worden gesteld met het oog op het verlenen van een verblijfsvergunning in Nederland. De verplichting om voor de komst naar Nederland een mvv aan te vragen, stelt de overheid in staat te onderzoeken of de vreemdeling aan alle voor toelating gestelde vereisten voldoet, zonder daarbij door diens aanwezigheid hier te lande voor een voldongen feit te worden geplaagd. Een mvv kan niet worden verleend om de binnenkomst in Nederland achteraf te legaliseren. Op grond van artikel 17 Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) en artikel 3.71, tweede lid, Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb 2000) zijn bepaalde groepen vreemdelingen vrijgesteld van het mvv-vereiste. Zo is de vreemdeling die in het bezit is van

een verblijfsvergunning asiel altijd vrijgesteld van het mvv-vereiste indien hij onmiddellijk voorafgaande aan de aanvraag voor een reguliere verblijfsvergunning in het bezit was van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of onbepaalde tijd.

Daarnaast kan op grond van artikel 3.71, vierde lid, Vb 2000 in bijzondere individuele gevallen vrijstelling worden verleend van het mvv-vereiste. Dit doet zich voor indien afwijzing van de aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier vanwege het ontbreken van een geldige mvv zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Blijkens de Nota van Toelichting bij artikel 3.71 Vb 2000 kan deze hardheidsclausule ook worden toegepast op bijzondere groepen.

3. Huidige situatie in Irak

In het licht van de militaire interventie, welke op 20 maart 2003 is gestart, de val van het regime van Saddam Hoessein en de daardoor ontstane situatie, als ook de daarmee samenhangende zeer beperkte terugreis mogelijkheden vanuit Nederland naar Irak en/of omliggende landen voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit, om aldaar een mvv op te halen, is besloten tot een tijdelijke ontheffing van het mvv-vereiste.

Vrijstelling

4. Vrijstelling mvv-vereiste

De tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste op grond van artikel 3.71, vierde lid, Vb 2000 geldt uitsluitend voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich in Nederland bevinden. Deze vrijstelling van het mvv-vereiste laat onverlet dat onverkort aan de overige voorwaarden voor de verblijfsvergunning regulier zal moeten worden voldaan. De tijdelijke vrijstelling gold reeds vanaf 20 maart 2003 tot en met 19 september 2003 (zie TBV 2003/12) en zal gelet op de ontwikkelingen voortsnog worden verlengd met zes

maanden tot en met 19 maart 2004, waarna opnieuw zal worden bezien of tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste nog steeds noodzakelijk is.

4.1. Voorwaarden vrijstelling mvv-vereiste

De tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste geldt voor elke vreemdeling die voldoet aan onderstaande cumulatieve voorwaarden:

- betrokkene heeft de Iraakse nationaliteit;
- betrokkene verblijft gedurende de periode dat deze tijdelijke regeling van kracht is in Nederland;
- betrokkene heeft geen bestendig verblijf in een ander land, en
- betrokkene heeft een aanvraag ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier.

Lopende zaken

4.2. Openstaande aanvragen in eerste aanleg of bezwaar

Dit beleid is van toepassing op aanvragen die hier te lande worden ingediend tijdens de periode van de geldigheidsduur van dit TBV alsmede op reeds hier te lande ingediende aanvragen in eerste aanleg of bezwaar (zie artikel 3.103 Vb 2000).

4.3. Zaken in beroep en uitgeprocedeerden

Wanneer de beschikking op bezwaar is genomen vóór 20 maart 2003, kan de vreemdeling, gelet op het feit dat in beroep ex tunc wordt getoetst, een nieuwe aanvraag indienen. Indien de vreemdeling is uitgeprocederd en hij in de periode waarin dit tijdelijke beleid van kracht is een nieuwe aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier indient, zal hij op grond van dit nieuwe beleid worden ontheven van het mvv-vereiste. Aan een nieuwe aanvraag zijn leges verbonden.

Paspoortvereiste

5. Paspoortvereiste

Ook voor vreemdelingen van Iraakse nationaliteit geldt op grond van artikel 16, eerste lid, onder b, Vw 2000 in principe onverminderd het paspoortvereiste. Ingevolge de artikelen 3.19, 3.23, derde lid, sub b, en 3.72, tweede lid, Vb 2000 wordt een aanvraag tot het verlenen van een ver-

blijfsvergunning regulier echter niet op grond van het paspoortvereiste afgewezen indien de vreemdeling heeft aangetoond dat hij vanwege de regering van het land waarvan hij onderdaan is, niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding.

Hieronder worden verschillende categorieën Iraakse vreemdelingen aangeduid, waarbij per categorie wordt aangegeven of de betreffende vreemdelingen vanwege de regering van het land waarvan zij onderdaan zijn, niet of niet meer in het bezit kunnen worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding.

5.1. Verblijf in Nederland met documenten

Voor vreemdelingen van Iraakse nationaliteit die al in Nederland zijn en in het bezit zijn van een mvv, geldt dat zij ofwel in het bezit zijn van een geldig Iraaks paspoort of een door de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland afgegeven laissez passer. Als betrokkene op een laissez passer is ingereisd, is dus al vastgesteld dat betrokkene heeft aangetoond dat deze niet of niet meer vanwege de Iraakse regering in het bezit kan worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding. In dat geval wordt betrokkene derhalve ontheven van het paspoortvereiste.

Vreemdelingen van Iraakse nationaliteit die zich al in Nederland bevinden en met een mvv en een geldig Iraaks paspoort zijn ingereisd, maar waarvan inmiddels de geldigheid van het paspoort is verlopen, kunnen vanwege het ontstane machtsvacuüm in Irak worden ontheven van het paspoortvereiste.

Indien de situatie in Irak zich wijzigt en het derhalve weer mogelijk is om een Iraaks paspoort te vernieuwen dan wel te verlengen, hebben de vreemdelingen van Iraakse nationaliteit de verplichting om hun paspoort te vernieuwen dan wel te verlengen. Immers, ook bij de verlenging van de verblijfsvergunning dient de vreemdeling in het bezit te zijn van een geldig document voor grensoverschrijding.

5.2. Verblijf in Nederland zonder documenten

Vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich in Nederland bevin-

den zonder mvv, zonder Iraaks document voor grensoverschrijding en ook zonder laissez passer, afgegeven door een Nederlandse vertegenwoordiging, worden zolang er geen erkend centraal gezag in Irak is, vrijgesteld van het paspoortvereiste. Het is voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit immers niet mogelijk om in het bezit te worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding vanwege het ontbreken van een erkend centraal gezag.

Indien de situatie in Irak zich wijzigt en er wel een erkend centraal gezag is, en de Iraakse ambassade in Nederland weer is geopend, kunnen vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit zich tot deze instanties wenden voor het verkrijgen van een paspoort. De Iraakse ambassade verleent dan namelijk consulaire bijstand.

Hiertoe behoort de afgifte en verlenging van een nationaal Iraaks paspoort. Op vertoon van een Iraaks identiteitsdocument en een Iraaks nationaliteitsdocument (over deze documenten dient namelijk iedere vreemdeling van Iraakse nationaliteit op grond van de Iraakse wetgeving te beschikken) moet de ambassade in principe tot afgifte overgaan. Indien voor de uitgifte of verlenging van de geldigheidsduur is vereist dat de vreemdeling in persoon dient terug te keren naar Irak, vormt dat geen reden om aan het paspoortvereiste voorbij te gaan.

Onder de huidige omstandigheden is uiteraard terugkeer naar Irak, om aldaar afgifte van een geldig document voor grensoverschrijding te bewerkstelligen, niet aan de orde. Voor deze zaken geldt het algemene beleid, zoals is geformuleerd in B1/2.2.2 Vreemdelingencirculaire 2000 (Vc 2000).

Toevoeging B1/2.2.2 Vc 2000

Het feit dat er momenteel geen erkend centraal gezag in Irak is en er derhalve ook geen Iraakse vertegenwoordiging in Nederland aanwezig is, ontheft de vreemdeling met de Iraakse nationaliteit niet van de verplichting om zijn identiteit en nationaliteit door middel van documenten aan te tonen.

Op het moment dat er weer een erkend centraal gezag in Irak is én er weer een Iraakse vertegenwoordiging in Nederland is, dient de vreemdeling

met de Iraakse nationaliteit die niet over een van beide of beide genoemde Iraakse documenten beschikt, een schriftelijke verklaring van de Iraakse vertegenwoordiging over te leggen waaruit blijkt dat hij niet in het bezit gesteld kan worden van een Iraaks nationaal paspoort omdat hij niet in het bezit is van de Iraakse documenten die noodzakelijk zijn voor afgifte van het Iraakse paspoort. In dit geval dient de vreemdeling wel aanvullende gegevens of bescheiden omtrent zijn identiteit en nationaliteit te overleggen. De vreemdeling met de Iraakse nationaliteit wordt daarmee derhalve niet ontheven van de verplichting zijn identiteit en nationaliteit door middel van documenten aan te tonen. Voorts worden identificerende vragen gesteld.

Daarnaast vindt in daarvoor in aanmerking komende gevallen DNA-onderzoek plaats om een gestelde afstammingsrelatie vast te stellen, een en ander overeenkomstig B2/12.5 Vc 2000 (bewijsnood) en B2/12.6 Vc 2000 (toepassing DNA-onderzoek). Tevens wordt als voorwaarde gesteld dat door betrokkene een verklaring wordt ondertekend in de eigen taal en het Nederlands, waarin deze verklaart dat hij of zij de gestelde identiteit en nationaliteit bezit. Deze verklaring dient te zijn voorzien van een pasfoto. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de tekst die als bijlage bij dit TBV is gevoegd.

Deze voorwaarden worden gesteld om een succesvolle intrekking van de verleende verblijfsvergunning wegens onjuiste gegevens te bevorderen (fraudebestrijding), in die gevallen waarin later mocht blijken dat betrokkene niet de door hem of haar gestelde identiteit of nationaliteit bezit.

5.3. *Verblijf in aangrenzend land*

Vreemdelingen van Iraakse nationaliteit die zich bevonden of bevinden bij een Nederlandse vertegenwoordiging in een land grenzend aan Irak, maar die niet over een geldig document voor grensoverschrijding beschikken, kunnen in aanmerking komen voor verstrekking van een laissez passer, mits zij wel op andere wijze genoegzaam hun identiteit en nationaliteit hebben aangetoond, onder andere door middel van een Iraaks identiteitsdocument en een Iraaks nationaliteitsdocument. Daarbij geldt bij het ontbreken van deze documenten

tevens het bovenvermelde ten aanzien van het stellen van identificerende vragen, het verrichten van DNA-onderzoek en het ondertekenen van een bewustzijnverklaring. Overigens dient een laissez passer alleen te worden afgegeven als de vreemdeling in het bezit zal worden gesteld van een mvv.

5.4. *Verblijf in Irak*

Hetgeen hierboven vermeld staat ten aanzien van vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich bevinden in een land grenzend aan Irak, geldt eveneens voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich nog in Irak bevinden: zij zullen zich naar een aangrenzend land moeten begeven.

6. Legalisatie en/of verificatie van documenten

Legalisatie en/of verificatie van documenten uit Irak is onmogelijk. Door de huidige situatie in Irak is er geen duidelijkheid over documentafgifte, de bevoegdheid van instanties en derhalve over de daadwerkelijke bruikbaarheid van Iraakse documenten. Nu legalisatie en/of verificatie van documenten uit Irak onmogelijk is, kan worden gesteld dat er sprake is van bewijsnood.

Ingevolge B2/12.5 Vc 2000 kan de persoon die wegens bewijsnood niet in staat is documenten te overleggen, worden vrijgesteld van de voorwaarde van het overleggen van uit het buitenland afkomstige documenten. Indien er sprake is van bewijsnood, kan de afstammingsrelatie middels DNA-onderzoek worden aangetoond. Tevens bestaat de mogelijkheid identificerende vragen te stellen.

6.1. *Bewijs van burgerlijke staat*

Nu legalisatie en/of verificatie van documenten uit Irak niet mogelijk is, en er reeds een identificerend onderzoek plaatsvindt in verband met het paspoortvereiste, wordt bij dit identificerend onderzoek aansluiting gezocht.

Bij dit onderzoek zullen eveneens vragen aangaande de burgerlijke staat worden gesteld indien dit in het kader van de verblijfsvergunning noodzakelijk is.

Tevens is in de nationaliteits- en identiteitsverklaring (zie bijlage) een kopje 'burgerlijke staat' opgenomen.

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 20 september 2003.

Gelet op het tijdelijke karakter van dit TBV zullen bovenstaande wijzigingen niet in een aanvulling op de Vreemdelingencirculaire 2000 worden verwerkt.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
Namens de Minister,
Het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
P.W.A. Veld.*

Bijlage bij TBV 2003/47

Nationaliteits- en identiteitsverklaring

'Ondergetekende verklaart te zijn:

<pasfoto van ondergetekende>

<namen>

<geboortedatum en -plaats>

<geboorteland>

<geslacht>

<burgerlijke staat>

zoon/dochter van

<namen van vader> en <namen van moeder>

en verklaart de Iraakse nationaliteit te bezitten.

Ondergetekende verklaart tevens zich ervan bewust te zijn dat de machtiging tot voorlopig verblijf of de verblijfsvergunning, die op basis van deze identiteit en nationaliteit wordt verleend, kan en zal worden ingetrokken, indien blijkt dat deze gegevens niet juist zijn.

Ondergetekende verklaart dat deze verklaring in een voor hem of haar begrijpelijke taal is opgesteld en dat ondergetekende de inhoud en strekking van deze verklaring door ondertekening heeft begrepen.

Ondertekening: <handtekening>

<plaats en datum van ondertekening>